

1 (Sem-5/FYUGP) ASS 43 MJ

2025

ASSAMESE

(Major)

Paper : ASS0500304

(প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰু মধ্য-ভাৰতীয় আৰ্যভাষাৰ ৰূপবেদনা)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

- ১। অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া : ১×৮=৮
- (ক) ভাৰতীয় আৰ্যসকলৰ সৰ্বপ্ৰাচীন গ্ৰন্থখনৰ নাম কি ?
- (খ) 'পালি-প্ৰাকৃত-অপভ্ৰংশ ভাষা আৰু সাহিত্য' গ্ৰন্থখনৰ
ৰচক কোন ?
- (গ) পাণিনি ৰচিত 'অষ্টাধ্যায়ী' নামেৰে পৰিচিত ব্যাকৰণখনৰ
প্ৰকৃত নাম কি ?
- (ঘ) অশোকৰ গিব্ণাৰ অনুশাসনত প্ৰাকৃতৰ কোনটো
উপভাষাৰ (আঞ্চলিক প্ৰাকৃত) ৰূপ ৰক্ষিত হৈছে ?

(2)

- (ঙ) 'ধম্মপদ' মুঠ কিমানটা বগ্গৰ (বৰ্গৰ) সমষ্টি ?
- (চ) সংস্কৃত ভাষাৰ স্বৰ আৰু ব্যঞ্জনধ্বনিৰ মূল উৎস কি ?
- (ছ) সংস্কৃতৰ 'ঋ' ধ্বনি প্ৰাকৃতত 'অ' ধ্বনিলৈ পৰিৱৰ্তন হোৱাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (জ) পবৰ্তী অক্ষৰত থকা উচ্চ স্বৰধ্বনিৰ প্ৰভাৱত পূৰ্বৱৰ্তী অক্ষৰৰ নিম্ন স্বৰধ্বনি উচ্চ স্বৰধ্বনিলৈ পৰিৱৰ্তন হোৱা প্ৰক্ৰিয়াক কি বোলা হয় ?

২। চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

২×৬=১২

- (ক) ইণ্ডো-ইউৰোপীয় ভাষাগোষ্ঠীৰ কোনটো শাখাৰ লোকে নিজকে 'আৰ্য' বুলি গৌৰৱ কৰিছিল? এই 'আৰ্য' শব্দৰ অৰ্থ কি ?
- (খ) প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰ্যভাষাৰ অন্তৰ্গত দুটা ভাষাৰ নাম লিখা।
- (গ) ভৌগোলিক বিস্তৃতিৰ ফালৰ পৰা অপভ্ৰংশ বা অৱহট্ট ভাষাক কি দুটা বহল ভাগত ভগাব পাৰি ?
- (ঘ) 'ধম্মপদ' কোনখন পিটকৰ, কোন নিকায়েৰ অন্তৰ্গত গ্ৰন্থ ?
- (ঙ) 'গাহাসত্তসংগী'ৰ সংকলক কোন? গ্ৰন্থখন কোনটো সাহিত্যিক প্ৰাকৃতত ৰচিত ?
- (চ) অপভ্ৰংশ ভাষাত ৰচিত দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।
- (ছ) সংস্কৃত ব্যাকৰণত 'অযোগৰাহ' বৰ্ণ হিচাপে কোন দুটা বৰ্ণক অভিহিত কৰা হয় ?

(3)

- (জ) সংস্কৃতৰ কোন দুই প্ৰকাৰ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ উচ্চাৰণৰ পাৰ্থক্য লুপ্ত হৈ অসমীয়াত দন্তমূলীয় ধ্বনি হিচাপে উচ্চাৰণ হয় ?
- (ঝ) কোনো শব্দত ওচৰা-উচৰিকৈ থকা একেধৰণৰ অক্ষৰৰ এটা লোপ হোৱাক কি বুলি কোৱা হয় ? এটা উদাহৰণ দিয়া ।
- (ঞ) সংস্কৃত 'মৃত্তিকা' শব্দৰ ৰূপ প্ৰাকৃত আৰু অসমীয়া ভাষাত কি হিচাপে পোৱা যায়, উল্লেখ কৰা ।

৩। চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) : ৫×৪=২০

- (ক) বৈদিক আৰু সংস্কৃত ভাষাৰ ধ্বনিতাত্ত্বিক পাৰ্থক্য
- (খ) মগধীয় ভাষাগুচ্ছ
- (গ) প্ৰাকৃতত ৰচিত গীতি-কাব্য
- (ঘ) সংস্কৃতৰ দ্বি-স্বৰৰ পালি-প্ৰাকৃতত হোৱা পৰিৱৰ্তন
- (ঙ) পালি-প্ৰাকৃত ভাষাত অপিনিহিতি
- (চ) 'সংনেহ বাসউ' কাব্যৰ ভাষাগত বৈশিষ্ট্য

৪। তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া : ১০×২=২০

- (ক) ভাৰতীয় আৰ্যভাষাৰ ক্ৰমবিকাশৰ স্তৰসমূহ কাল অনুযায়ী দেখুৱাই যি কোনো এটা স্তৰৰ ভাষাগত বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা ।
- (খ) 'পালি' নামৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰি পালি সাহিত্যৰ চমু পৰিচয় দাঙি ধৰা ।

(4)

- (গ) শতক কাব্য কি? 'নীতি শতক' কাব্যৰ বচক, বচনাৰ সময় আৰু বিষয়বস্তু সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
- (ঘ) সংস্কৃত ভাষাৰ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ সৈতে পালি-প্ৰাকৃত ভাষাৰ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ এক তুলনামূলক আলোচনা যুগুত কৰা।
- (ঙ) ধ্বনিগত পৰিৱৰ্তন বুলিলে কি বুজা? সংস্কৃতৰ পৰা বিকাশ হৈ পালি-প্ৰাকৃতৰ উদ্ভৱ হওঁতে কেনেধৰণৰ উচ্চাৰণমূলক পৰিৱৰ্তন হৈছিল, চমুকৈ লিখা।

***